

[Inge Krogh]

Jeg besøgte for nogen tid siden et ægtepar, begge lettere åndssvage. De havde fået en ganske udmærket lejlighed i et nyt boligkompleks, men de sagde til mig: vi føler os som på en øde ø, vi kan ikke tale med de mennesker, vi bor iblandt, og det var næsten sådan, at de længtes tilbage efter deres gamle lejlighed i et dårligt boligkvarter.

De psykisk handicappede må formentlig have lejligheder i nærheden af hinanden, måske en hel opgang i et boligkompleks, men så kommer man ind i ghettobegrebet. Problemet er altså stort og noget, man bør tage op.

Forskningen inden for handicapområdet er vigtig, og man må sætte fokus på den her i handicapåret. Forskning er vigtig, specielt for at forebygge misdannelser. Derved kommer forskning i graviditet i centrum. Skadesfosteret af indtagelse af alkohol, narko, psykiske chok eller vold mod moderen? Forskning i indånding af giftstoffer fra arbejdspladser har ligeledes stor betydning, og det er vigtigt, at der foretages forskning i enzymer og kromosomers årsag til visse sygdomme, der giver handicap. For den voksne handicappede er det vigtigt, at der forskes i, hvordan de handicappede finder sig, og hvad de ønsker af forandringer.

Jeg håber, at de initiativer, der bliver taget her i handicapåret, vil øge forståelsen for dem af vore medborgere, som har et handicap, og må medføre, at der kommer varige forandringer i vores samfund, specielt i vores indstilling til de handicappede.

Flygaard (DR):

Retsforbundet ville gerne have været medforslagsstiller til denne forespørgsel, som vi finder meget på sin plads. Det internationale handicapårs motto: lige adgang, lige muligheder, og generalsekretær Kurt Waldheims udtalelse: »Mennesker med handicap har ret til fuld deltagelse i samfundslivets udvikling« – ja, det er vor pligt at give dem mulighed for at benytte denne ret.

En sådan formulering kan retsforbundet fuldt ud tilslutte sig. Det er det mål, vi må stræbe henimod, og handicapåret må være anledning til at gøre en særlig indsats, som ikke skal være slut med dette år, men gerne begyndelsen til en større årvågenhed hos hele befolkningen.

Holdningen til handicappede og forståelsen for deres vanskeligheder har heldigvis i de senere år ændret sig meget positivt. Her kan der for en gangs skyld være grund til i særlig grad at rose Danmarks Radio for mange gode udsendelser, og specielt bør man nok nævne fru Lis Møller for mange fine interview med mennesker med meget forskellige handicap.

Men vi skal gerne nå endnu videre. Holdningsændringen er så vigtig, ikke mindst over for mennesker med psykiske handicap, fordi den måde, de godtages på i stedet for at føle sig set ned på eller sat udenfor, kan være meget afgørende for, hvordan de klarer deres ekstra vanskeligheder i tilværelsen. En positiv holdning til mennesker med forskellige handicap hører til den kategori, der ikke koster penge, og derfor er der intet i vejen for, at vi starter dér. Men det kan jo ikke skjules, at det ikke er nok: der er også brug for forbedringer af de handicappedes forhold, som koster penge. Og selv med Danmarks nuværende økonomiske vanskeligheder mener retsforbundet, at det er noget af det, vi skal have råd til at rette op på.

Forspillet til handicapåret var uheldigt. De to love i forbindelse med indførelsen af socialindkomstbegrebet: indtægtsreguleringen af invaliditetsydelsen og ændringen af bistandsloven, så der indførtes skønsprincip ved dækning af merudgifter ved forsørgelsen af handicappede børn i hjemmet, var forringelser i de handicappedes levevilkår, som bevirkede en sådan vrede og skuffelse hos de forskellige handicaporganisationer og De Samvirkende Invalideorganisationer, at de trak sig ud af nationalkomiteen for handicapåret. Dette har uden tvivl givet en dårlig begyndelse på handicapåret og har taget noget af initiativet og arbejdsmodet fra begge arbejdsudvalg, både regeringens og invalideorganisationernes, og det er trist, for et godt samarbejde ville have været så væsentligt.

Her vil jeg gerne personlig udtale et ønske om, at de alligevel kunne finde sammen. Jeg vil i øvrigt gerne i den forbindelse også klart understrege, at når retsforbundet i øvrigt stemte for lovgivningen om socialindkomsten, er det, fordi det var og fortsat og ubetinget er vor opfattelse, at det var en rigtig afgørelse og en rigtig afstemning, vi foretog. Jeg finder anledning til at understrege det her, således at det bliver klart præciseret,